

Jde o peníze:
ÚROKY A PŮJČKY
v podnikání

Kdo, komu, za kolik?

Jako podnikatel se s půjčkami a úroky potkáte na tisíc způsobů.

Proto jsme pro vás připravili přehledný e-book, ve kterém se dozvíte:

- Kdy a jaké úroky platíte finančnímu úřadu
- Jak půjčit peníze vlastní firmě
- Jak půjčit zaměstnanci

E-book pro vás připravili účetní a daňoví specialisté z UOL.

Pokud vás při čtení napadne jakákoliv otázka, ozvěte se nám, rádi poradíme.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

PS: E-book je pro všechny zdarma. Šířte ho, jak uznáte za vhodné. :)

Obsah

Sankční a smluvní úroky aneb Když se opozdíte.....	4
Kolik? Úroky smluvní vs. zákonné.....	4
Úroky, které platí správce daně	5
Sankce správce daně.....	5
Půjčky mezi s. r. o. a společníkem: Úročené i bezúročné.....	6
Smlouva.....	6
Majetkový prospěch u bezúročných půjček.....	6
Spojené osoby.....	6
Společník půjčuje svému s. r. o.....	6
Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?.....	7
S. r. o. půjčuje svému společníkovi.....	7
Co když je společník právnická osoba?.....	9
Prodej podílu nebo cenného papíru	9
Výnosy z podílů na zisku.....	10
Jak je to z pohledu DPH?.....	10
Spojené osoby a DPH.....	10

Sankční a smluvní úroky aneb Když se opozdíte

Začněme **úroky z prodlení**. Ty můžou naskakovat nejen vám, ale i správci daně.

Kdy naskakují vám? Když se opozdíte s úhradou:

- závazku jinému podnikateli
- daňové povinnosti vůči správci daně

Kdy platí úroky **správce daně**?

- když má vůči daňovému subjektu závazek z vrácení odpočtu DPH
- když je v prodlení s vrácením přeplatku na daní

Kolik? Úroky smluvní vs. zákonné

Kdo z nás někdy neřsil fakturu po splatnosti nebo pozdní splátku půjčky?

Pro takové případy se hodí dohodnout si smluvně **nárok na úrok z prodlení**.

Jeho výši můžete podle §1970 nového občanského zákoníku stanovit:

1. smluvně
2. v souladu s prováděcím nařízením k občanskému zákoníku č. 351/2013 Sb. ve výši **repo sazby ČNB plus 8 %**

Repo sazba v současnosti dosahuje 0,25%.

Pokud se opozdíte s úhradou daňových povinností (daně, záloh na daň, při doměření daně), správce daně vyměří úrok z prodlení podle §252–253 daňového řádu:

- nyní repo plus 14 %, tj. **aktuálně 14,25 %**
- od roku 2021 ve výši úroku z prodlení podle NOZ, tj. **8,25 %**

Úrok běží od 5. pracovního dne po dni prodlení až do úhrady dlužné daně (od 2021 od čtvrtého kalendářního dne). Úroky, penále a pokuty (příslušenství daně) se neúročí.

Můžete požádat o **prominutí úroku z prodlení** podle §259b DŘ. Musíte ale uhradit dlužnou daň a vyhovět podmínkám uvedeným v Pokynu D-21.

Pozor! Správce daně vás může, ale nemusí o úroku z prodlení informovat platebním výměrem.

Úroky, které platí správce daně

Pokud vám správce daně nevrátí vratitelný přeplatek, vzniká mu povinnost uhradit úrok:

- **do konce roku 2020** ve výši repo sazby plus 14 %, tj. **aktuálně 14,25 %**
- **od roku 2021** ve výši úroku z prodlení dle NOZ, tj. **8,25 %**

Pokud správce daně **zadržuje nadměrný odpočet DPH**, pak vám po uplynutí 4 měsíců ode dne pro podání přiznání k dani náleží úrok z daňového odpočtu:

- **do konce roku 2020** ve výši repo sazby plus 2 %, tj. **aktuálně 2,25 %**
- **od roku 2021** ve výši poloviny úroku z prodlení podle nového obč. zákoníku, tj. **4,125 %**

Dobré vědět: Od roku 2021 vám může správce daně poskytnout zálohu na vrácení nadměrného odpočtu, pokud její výše dosáhne alespoň 50.000 Kč.

Sankce správce daně

Správce daně vám může vyměřit:

- pokutu za pozdní podání přiznání
- penále z doměřené daně (20 % z doměřené daně)

Jak se počítá pokuta?

- od 5. pracovního dne zpoždění
- 0,05 % z daně za každý den prodlení
- maximálně 5 % a 300.000 Kč

Půjčky mezi s. r. o. a společníkem: Úročené i bezúročné

Pro půjčky je vhodnější („správný“) termín **zápůjčky**, proto ho budeme používat i my.

Nejprve si vysvětlíme několik základních termínů.

Smlouva

Nemusí mít nutně písemnou formu, ale doporučujeme ji.

Uvedte účastníky, výši zapůjčené částky, úrok a dobu splatnosti.

Majetkový prospěch u bezúročných půjček

Výhoda ve výši obvyklého úroku, kterou nehradíte při bezúročném zápůjčce. **Je předmětem daně z příjmů**, do 100.000 Kč za rok osvobozená, nad tuto hranici podléhá dani celá částka.

Spojené osoby

Pokud jako **společník** držíte podíl na základním kapitálu společnosti větší než 25 %, jste se společností pro daňové účely spojenou osobou.

Ve vzájemných vztazích byste měli **používat obvyklé ceny**, a tedy i obvyklé úroky.

Za spojenou osobu se považuje i **jednatel**.

Společník půjčuje svému s. r. o.

Jaké jsou podmínky?

Bezúročná zápůjčka je bez problémů. U s. r. o. se **nepovažuje za majetkový prospěch společnosti** – společník totiž sleduje zápůjčkou svůj vlastní majetkový prospěch.

Kdyby ale společnosti půjčila bezúročně jiná osoba než společník, vznikal by společnosti majetkový prospěch z bezúročných zápůjček, který by nad 100.000 Kč společnost musela danit.

Pokud ale prostředky použije k podnikání, může si základ daně zase snížit.

U úročené půjčky záleží na výši úroku.

- **Nižší než běžný úrok** není problém u společníka ani u s. r. o. (pokud společník nepůjčuje z podnikání).
- Pokud **vyšší úrok** není doložený, rozdíl oproti běžnému úroku je u s. r. o. nedaňový náklad.

Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?

Pokud je společník fyzická osoba, jsou pro společnost úroky **daňové**, jen pokud je už společníkovi uhradila.

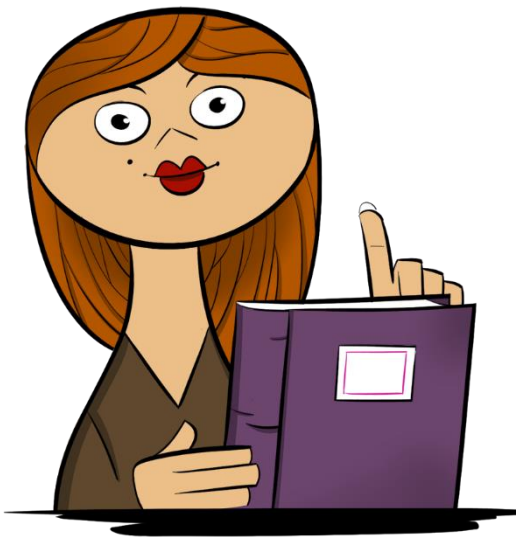
Dál sledujte **test nízké kapitalizace**:

1. Úroky jsou daňové do výše půjček odpovídající čtyřnásobku vlastního kapitálu s. r. o.
2. Pokud je vlastní kapitál záporný, jsou všechny úroky nedaňové.

Společník přiznává úroky ve svém přiznání k dani z příjmů fyzických osob, neodvádí z úroků pojistné.

Pozor! Mělo by jít o úrok v běžné výši.

S. r. o. půjčuje svému společníkovi

V případě bezúročné půjčky záleží na tom, jestli má společník se společností **pracovněprávní vztah**.

a) Nemá:

- U společnosti žádný dopad (pokud si na to nepůjčí).
- Společník daní majetkový prospěch nad 100.000 Kč. Pokud ho použije k podnikání, může si snížit základ daně.

b) Má:

- U společnosti bez dopadu.
- Majetkový prospěch u příjemce se řeší až od částky 300.000 Kč.

Příklad 1:

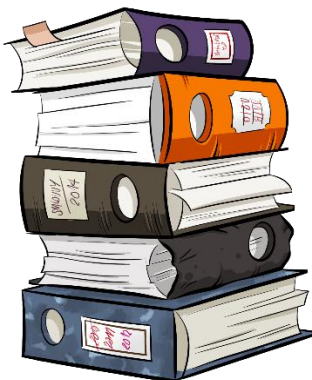
Společnost X půjčila svému společníkovi-zaměstnanci 250.000 Kč na 5 let. Částka je do 300.000 Kč, takže nevzniká majetkový prospěch.

Příklad 2:

Společnost Y půjčila společníkovi-zaměstnanci 450.000 Kč na 5 let. Majetkový prospěch vzniká z částky 150.000 Kč, na konci každého roku se vypočítá ve výši obvyklého úroku a připočítá se ke mzdě.

V případě **úročené půjčky** byste měli použít obvyklý úrok.

- Pokud použijete **nižší úrok**, u s. r. o. by FÚ mohl doměřit.
- Pokud použijete **vyšší úrok**, u s. r. o. to nebude problém, je ale možné doměření u společníka, pokud by měl úrok ve výdajích.

Co když je společník právnická osoba?

Pak byste měli znát pojmy **matka** a **dcera** z pohledu obchodního práva a daní.

Z pohledu obchodního práva je mateřskou společností tzv. ovládající společnost. Dceřinou společností je společnost ovládaná.

Ovládající osoba má na ovládanou **rozhodující vliv**.

Ovládajícími osobami jsou zejména:

- většinový společník
- osoby s alespoň 40% podílem na hlasovacích právech
- osoby jednající ve shodě (společně) s alespoň 40% podílem na hlasovacích právech

A jak je to z pohledu daně z příjmů?

Mateřská společnost:

- má formu uvedenou v předpisech EU (v ČR s. r. o., a. s. nebo družstvo)
- drží v dceři podíl aspoň 10 % po dobu alespoň 12 měsíců

Dceřiná společnost

- má formu uvedenou v předpisech EU (v ČR s. r. o., a. s. nebo družstvo)
- matka v ní drží podíl aspoň 10 % po dobu alespoň 12 měsíců

Mezi matkou a dcerou pak půjde především o podíly a cenné papíry:

Pokud jde o možnost osvobození transakcí souvisejících se vztahem mezi matkou a dcerou od daně z příjmů, půjde především o výnosy z podílů na zisku a výnosy z převodů podílů na dceřiné společnosti.

Prodej podílu nebo cenného papíru

Prodej podílu na s. r. o. je **daňovým nákladem pouze do výše příjmů**.

Prodej ostatních cenných papírů je obecně daňovým nákladem.

Když matka prodává svůj podíl v dceřiné společnosti, **příjmy z prodeje jsou od daně z příjmů osvobozené**, pokud dcera není v likvidaci.

Související náklady (vyřazení podílu) jsou nedaňové.

Pozor! Pokud je společník fyzická osoba, je převod podílu po více než 5 letech držby osvobozený.

Výnosy z podílů na zisku

Výnosy jsou obecně předmětem daně z příjmů, ale **pro matku** je příjem z podílu na zisku **osvobozen**.

V souvislosti s přijetím podílu na zisku od dcery je u matky nutné vyloučit náklady ve výši 5 % podílu na zisku jako nedaňové. Považují se za režijní náklady související s držbou podílu.

Pozor! Pokud je společník fyzická osoba, podléhají podíly na zisku 15% srážkové dani.

Jak je to z pohledu DPH?

DPH považuje převod cenných papírů a podílů v obchodních společnostech za **osvobozené plnění bez nároku na odpočet**. Ani u souvisejících vstupů není nárok na odpočet.

Pokud se jedná o soustavnou činnost, vstupují tato plnění do hodnoty koeficientu pro krácení DPH na vstupu. Tímto koeficientem je pak třeba krátit DPH na vstupu u režijních nákladů.

Spojené osoby a DPH

Spojené osoby se sídlem v tuzemsku mohou utvořit **skupinu pro účely DPH**.

Jednotliví členové přestávají být plátcí a plátcem se stává celá skupina.

Plnění mezi členy uvnitř skupiny pak nepodléhá DPH. DPH na výstupu i nároky na odpočet uplatňuje skupina jako celek.

Vyplatí se vám to?

- Pokud někteří členové musí krátit nárok na odpočet, může být skupinová registrace výhodnější.
- Mezi jednotlivými členy nedochází k účtování DPH, proto se tím nezatažuje vaše cashflow.

Potřebujete poradit?

Tentokrát jsme zvládli celé téma rozebrat rychle, vidíte?
Pokud vás při čtení napadly otázky, napište nám, **rádi vám poradíme.**

www.uol.cz
+420 910 190 008
info@uol.cz

Hodte účetnictví za hlavu

Účetní a daňoví specialisté v UOL se starají o 2000 českých i slovenských firem. Postaráme se i o vás, ozvěte se nám.

PS: E-book jsme napsali, aby se četl. Šířte ho, jak uznáte za vhodné – hlavně zdarma. :)